

Viktigt att tänka på för dig som träffar personer med synskada

En person som helt eller delvis förlorar sin syn blir många gånger beroende av din hjälp på olika sätt. Även om förmågan att se och känna igen en annan person förlorats har den synskadade inte förlorat sin hörsel eller talförmåga. Fortsätt att umgås på ett naturligt sätt. Inled samtal med att tala om vem du är då att den synskadade personen vet vem han/hon talar med. Fråga gärna den synskadade om råd när du erbjuder dina tjänster, då blir din hjälp mest effektiv!

Hjälp vid förflyttning

- Erbjud din högra arm (som du håller intill din kropp) som stöd när ni går i bredd. Gå ungefär ett halvt steg före. De allra flesta vill att du går på deras vänstra sida, eftersom den synskadade håller sin käpp i höger hand.
- Tala om i tid när ni närmare er en trottoar, trappa, dörr eller liknande.
- I trånga och smala passager, för din arm bakom din rygg och ta den synskadade i handen och låt honom/henne gå efter dig. Återgå sen till armfattning igen. Handfattning är bra i till exempel folksamling.
- När ni närmar er en dörr, tala om var dörrhandtaget sitter. Likaså om dörren går emot eller ifrån er. Om handtaget sitter till höger är det bra om du öppnar dörren och sen kan den synskadade stänga. Sitter handtaget till vänster visar du med din arm och hand, riktningen till handtaget och låter honom/henne öppna och du får stänga. Ska ni gå in i en bil, visa med din hand var handtaget är. Den synskadade följer din arm med sin hand och hittar handtaget och kan själv öppna bildörren.
- I trappor går personen säkrast om han/hon får hålla i ledstången om det finns en sådan. Lägg handen på ledstången och beskriv hur trappan är konstruerad.
- När du hjälper en synskadad till en sittplats, lägg din hand på stolsryggen så kan hans/hennes hand hitta stolen och sätta sig själv.
- Undvik om möjligt att ledsaga fler än en person åt gången.
- Vid ledsagning, lämna aldrig den synskadade utan att tala om att du går!

Vid hälsning och inträde i ett rum

När du möter och hälsar på en synskadad, säg personens namn och sedan även ditt. Om du inte får en hälsning tillbaka beror det troligen på att den synskadade inte vet vem du är. Om du inte vet personens namn vidrör personen samtidigt som du hälsar. Presentera dig när du stiger in i ett rum där en synskadad sitter. Då vet personen vem som kommer in.

Samtal i grupp eller med andra

För att underlätta följsamheten i ett gruppsamtal bör du använda tilltalsnamnet även till seende och inte bara säga ”du”. Tänk också på att vända dig till den synskadade om du tilltalar den personen och inte vända dig till dennes ledsagare. En synskadad kan inte uppfatta gester, mimik och blickar. Tänk på att använda fler förklarande ord.

Samtal om saker och ting

Säg namnet på föremål och inte ”det där”. Ange föremålets läge i rummet. Måtta och peka eventuellt med den synskadade personens hand i rätt riktning. När du visar något på nära håll, låt den synskadade hitta föremålet genom att följa dina händer eller fatta lätt om personens handled och för handen till föremålet och berätta om material, färg med mera.